

ร่าง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

บทนำ

สถานการณ์และแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบันและ ก่อตัวสู่อนาคต ล้วนส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง กรอบความคิด และวิถีปฏิบัติของสังคม โลก ทั้งโครงสร้างค่านิยมการเมืองที่กระแสของความเป็นชาตินิยม ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับกระแส โลกาภิวัตน์เสมอไป ดังเช่นที่เกิดขึ้นมาแล้วก่อนหน้านี้หลายกรณีทั้งในสหรัฐอเมริกาและยุโรป โครงสร้าง คุลอำนาจทางการเมืองของโลกที่ผันแปรตามอำนาจทางเศรษฐกิจ โครงสร้างภาคการผลิตที่ลดและเลิกพึ่งพา ทุนการผลิตตามแบบอุตสาหกรรมเดิมมาสู่เทคโนโลยี นวัตกรรม และดิจิทัล กระทั่งแรงงานก็ถูกทดแทนด้วย ปัญญาประดิษฐ์และหุ่นยนต์ รวมถึงโครงสร้างการค้าที่หันไปอยู่บนโลกออนไลน์มากขึ้น ส่งผลให้หลายธุรกิจ ล่มสลายลง

ประเทศไทยก็มีอาจหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ซับซ้อนนี้ และจำเป็นต้องปรับตัวโดยเร่งด่วน เพราะ สมการความสำเร็จแบบเดิมๆ คือ แรงงานราคาถูก และการหิบบัณฑิตเทคโนโลยีจากประเทศอื่น ใช้ไม่ได้อีกต่อไป แล้วบนความท้าทายนี้ ในขณะที่การเตรียมตัวในเส้นทางการพัฒนาในมิติต่างๆ กำลังดำเนินไป ในการเดินทาง สู่อนาคต ประเทศไทยต้องสำรวจความเป็นไปได้ของศักยภาพ ข้อจำกัด และเป้าหมายที่มุ่งหวัง เพื่อวางยุทธศาสตร์ให้การเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมไทยเป็นไปอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ภายใต้บริบท ของไทยที่สอดคล้องกับกติกาสากล ที่สำคัญคือความต่อเนื่องของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

การก้าวข้ามสถานะประเทศที่กำลังติด “กับดักรายได้ปานกลาง” ของประเทศไทย จึงต้องเพิ่ม ความสามารถและศักยภาพของประเทศ โดยการพลิกฟื้นและใช้ประโยชน์เต็มที่จากจุดแข็งที่เป็นเลิศ คือ ความได้เปรียบของทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ อัตลักษณ์ไทย ทุนทางวัฒนธรรม ความหลากหลายทางชีวภาพ ทุนทางความคิดสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาบองค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และดิจิทัล เพื่อมุ่งสู่เศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่าและขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ยกกระดับภาคการผลิตและบริการที่เป็น ฐานหลักรายได้เดิมและอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง

พื้นฐานสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมต้องควบคู่กับการสร้างและพัฒนา “คน” ซึ่งเป็น หัวใจของการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ต้องปรับเปลี่ยนการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบที่สอดคล้องกับบริบท ทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อสร้างทุนมนุษย์ที่มีองค์ความรู้และทักษะสูง ทั้งเกษตรกร แรงงานฝีมือ ผู้ประกอบการทุกขนาด รวมถึงผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อสังคมและวิสาหกิจชุมชน ให้ก้าวทันและใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสอดคล้องกับการพัฒนาทุกด้าน ไม่ว่าจะ เป็นทางด้านเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ การท่องเที่ยวสมัยใหม่ ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมโยงไทยเชื่อมโยงโลก และโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ดิจิทัล และข้อมูล ไปพร้อมกับการ รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และพลวัตทางกฎหมายที่ไม่เป็นอุปสรรคและเสริมสร้าง ความเป็นธรรมในการแข่งขัน เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต ให้คนไทยมีรายได้สูงและมีคุณภาพ ชีวิตที่ดี

เป้าหมายสำคัญ

บนแนวคิด “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ที่จะพาประเทศไทยสู่อนาคตใน ๒๐ ปีข้างหน้า ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพในหลากหลายมิติ ตั้งแต่การสร้างพื้นฐานที่มั่นคงของประเทศ การพัฒนาที่สมดุลในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการขยายตัวของเศรษฐกิจ การกินดีอยู่ดีและรายได้ที่เพิ่มขึ้นของประชาชน ควบคู่กับการขยายโอกาสของประเทศไทยในเวทีโลก ตลอดจนการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่เพิ่มขึ้นในเวทีสากล โดยมีเป้าหมายตัวชี้วัดที่สะท้อนความสำเร็จบนพื้นฐานแนวคิดที่ต้องการก้าวข้ามข้อจำกัดและความท้าทาย ดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วที่มีรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อปี ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๙ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีรายได้ต่อหัวประมาณ ๖,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อปี ในขณะที่ธนาคารโลกได้กำหนดว่าประเทศที่พัฒนาแล้วคือประเทศที่มีรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๒,๒๓๕ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อปี เมื่อมองเกณฑ์ของธนาคารโลกในช่วง ๑๐ ปีย้อนหลัง จะเห็นว่ามี การปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ ๑๗๕ ถึง ๒๕๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อปี เนื่องจากการปรับตัวของปัจจัยทางเศรษฐกิจของโลก ดังนั้น หากประเทศไทยใช้หลักเกณฑ์การปรับรายได้เพิ่มขึ้นสูงสุดที่ ๒๕๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อปี ไทยจะเข้าสู่ประเทศพัฒนาแล้วที่มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๗๙

เป้าหมายที่ ๒ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี ในระยะ ๒๐ ปี ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๓.๘-๔.๐ การผลักดันการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ต้องอาศัยการขยายตัวของการบริโภคภายในประเทศ การใช้จ่ายภาครัฐ การลงทุนทั้งภาครัฐและเอกชน การค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตรวม

เป้าหมายที่ ๓ ผลผลิตภาพการผลิตรวม เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี ในระยะ ๒๐ ปี ทั้งนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยมีผลผลิตภาพการผลิตรวมอยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ แม้ว่าการเติบโตตามศักยภาพจะมีปัจจัยเสี่ยงด้านแรงงานเนื่องจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุซึ่งส่งผลต่อผลิตภาพแรงงาน ดังนั้น เพื่อเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตรวม จึงต้องเร่งการลงทุนในภาคการผลิตและบริการที่มีศักยภาพ รวมทั้งการพัฒนาผลิตภาพของคนสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี และปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ

เป้าหมายที่ ๔ ประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ ของการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน ของ International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งเป็นสถาบันจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่เน้นปัจจัยด้านเศรษฐกิจมหภาค ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา พบว่าประเทศไทยอยู่ในช่วงอันดับที่ ๒๕-๓๐ โดยมีจุดอ่อนในด้านประสิทธิภาพการผลิต ด้านโครงสร้างพื้นฐานทั่วไป ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษา ทั้งนี้จากการที่แต่ละประเทศต่างเร่งพัฒนาเพื่อเพิ่มอันดับความสามารถในการแข่งขันตลอดเวลา การที่ประเทศไทยจะพัฒนาไปอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ ได้ จึงเป็นความท้าทายอย่างมากและต้องเร่งพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้เร็วกว่าประเทศอื่นๆ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

เพื่อให้ประเทศไทยก้าวข้าม “กับดักรายได้ปานกลาง” รวมถึงข้อจำกัดและความท้าทายต่างๆ ทั้งในประเทศและในเวทีโลก ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงมุ่งพัฒนาประเทศบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) “**ต่อยอดอดีต**” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “**ปรับปัจจุบัน**” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “**สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต**” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคอร์ปใหม่ รวมถึงปรับโมเดลธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ จะทำให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มุ่งเน้นการพัฒนาภาคเกษตรของไทยให้ก้าวไปสู่มหาอำนาจทางการเกษตรที่ให้ความสำคัญกับเกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรอัจฉริยะ และเกษตรแปรรูป พร้อมกับการสร้างประเทศไทยยุคใหม่ด้วยอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยเน้นอุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ และอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

ขณะเดียวกันต้องสร้างให้ประเทศไทยเป็นแม่เหล็กการท่องเที่ยวยกระดับโลก โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค อีกทั้งต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงไทยและเชื่อมโยงโลก โดยเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ ไปจนถึงการรักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาคเพื่อรองรับความผันผวนทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก และการสร้างพลวัตทางกฎหมาย ตลอดจนการสนับสนุนธุรกิจยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะ พร้อมไปกับการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน ตลาด และข้อมูล รวมทั้งปรับบทบาทและกลไกภาครัฐเพื่อสร้างสังคมผู้ประกอบการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว

๑. มหาอำนาจทางการเกษตร

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูง และขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรปลอดภัย

เกษตรชีวภาพ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรอัจฉริยะ และการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

๑.๑ เกษตรปลอดภัย

จากแนวโน้มความต้องการของผู้บริโภคที่เอาใจใส่ดูแลสุขภาพมากขึ้น การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และอันตรายจากการปนเปื้อนสารเคมีในสินค้าเกษตรทั่วโลก ส่งผลให้ผู้บริโภคหันมานิยมบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารและสินค้าเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมี และให้ความสำคัญกับคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การสร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร โดยการควบคุมป้องกันอันตรายจากฟาร์มถึงโต๊ะอาหาร (Farm to Fork) จึงต้องให้ความสำคัญกับเกษตรปลอดภัย โดย (๑) ภูมิใจและวางกรอบให้เกษตรกรและผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ พร้อมทั้งให้ความรู้เกษตรกรด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานสากล เพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีในภาคเกษตร (๒) เพิ่มพื้นที่ และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป โดยส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัย และเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ในท้ายที่สุด ตลอดจนสนับสนุนความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ (๓) พัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย รวมถึงระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) สำหรับการตรวจสอบที่มาของสินค้าในทุกขั้นตอน ให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ (๔) พัฒนาข้อมูลมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ข้อมูลรอยเท้าคาร์บอน (Carbon footprint) และรอยเท้าน้ำ (Water footprint) อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีความปลอดภัย คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และอยู่บนฐานการผลิตที่ยั่งยืน และ (๕) กำหนดมาตรการกำกับดูแลการจำหน่ายสารเคมีทางการเกษตร และสร้างองค์ความรู้แก่เกษตรกรด้านอันตรายของสารกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งทยอยยกเลิกการขึ้นทะเบียนสารเคมีทางการเกษตรที่ไม่ปลอดภัย

๑.๒ เกษตรชีวภาพ

ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต และนำไปสู่การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของประเทศทั้งด้านอาหารและสุขภาพ ทั้งนี้ ประเทศไทยถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง แต่ยังมีการใช้ประโยชน์ค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะพืชสมุนไพร ซึ่งไทยมีศักยภาพที่จะเป็นผู้นำในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดย (๑) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เป็นต้น (๒) ปลูกฝังให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ (๓) ส่งเสริมการปลูกสมุนไพรเป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อการผลิตและแปรรูปสำหรับอุตสาหกรรมการแพทย์และสร้างเสริมสุขภาพ และพัฒนาต่อยอดสู่อุตสาหกรรมอื่นๆ โดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ (๔) ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีสะอาด เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี เพื่อการเกษตรและการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร เช่น การพัฒนาสมุนไพรเป็นยาแผนปัจจุบัน เครื่องสำอาง การทำน้ำหอมสมุนไพร เป็นต้น โดยสร้างความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนที่มีองค์ความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิม พัฒนาต่อยอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ (๕) ส่งเสริมให้มีการนำ

วัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตร เช่น พืชผัก ผลไม้และไม้ตัดดอกเขตร้อน สมุนไพร สินค้าอาหารและผลิตภัณฑ์ฮาลาล ผ้าไหม ทุเรียนภูเขาไฟ รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เช่น ทุเรียนปราจีน ทุเรียนเมืองนนท์ ข้าวสังข์หยดเมืองพัลลึง กาแฟดอยช้าง มุกภูเก็ต ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นต้น โดย (๑) ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ๆ เช่น ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ให้รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่น และสร้างจุดเด่น ความแตกต่างของสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลก เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่แตกต่างกันในประเทศต่างๆ ได้ (๒) ส่งเสริมการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล (๓) พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้ได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งระดับภายในและต่างประเทศ (๔) ส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น พร้อมทั้งสร้างความต้องการของสินค้าด้วยการสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในคุณภาพทั้งในและต่างประเทศ และ (๕) ผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ไทยและสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อนอื่นๆ สู่ตลาดโลก

๑.๔ เกษตรอัจฉริยะ

นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะ (Smart farm) เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และเตรียมพร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างสมดุลเกษตรอาหารและเกษตรพลังงาน โดย (๑) สร้างและนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตร ใช้เทคโนโลยีเกษตรด้านความแม่นยำ (Precision technology) เทคโนโลยีการผลิตพืชในโรงเรือนเพาะปลูก ด้วยการใช้ระบบอัตโนมัติและเซ็นเซอร์อัจฉริยะ ติดตามการเปลี่ยนแปลงทั้งความชื้น แสง และอุณหภูมิภายในฟาร์ม เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการ คุณภาพคงที่ และสามารถวางแผนระบบการตลาดดีขึ้น รวมทั้งระบบเทคโนโลยีอาร์เอฟไอดี (Radio Frequency Identification: RFID) ช่วยบันทึกข้อมูลสำคัญและติดตามการบริหารจัดการภายในโรงเรือนและฟาร์ม เป็นต้น (๒) ปรับเปลี่ยนการทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม อาทิ ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก เลือกใช้เมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และภูมิอากาศ รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยเหลือใช้ ตลอดจนพัฒนาระบบประกันภัยทางการเกษตรที่ยั่งยืน เพื่อสนับสนุนและจูงใจให้เกษตรกรใช้เครื่องมือดังกล่าวบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำเกษตร (๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตรใหม่ๆ และการใช้วิทยาการด้านเทคโนโลยีชีวภาพ พันธุ์วิศวกรรม ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทั้งในเรื่องการปรับสภาพดิน การตรวจจับสารเคมีตกค้าง การตรวจวินิจฉัยและรักษาโรคสัตว์ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และคุณค่าทางโภชนาการ ลดการใช้สารเคมีในการเกษตร รวมทั้งยืดอายุการเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษาเพื่อยืดระยะเวลาการจำหน่ายผลผลิตและการส่งออก (๔) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเครื่องจักรกลและอุปกรณ์

การเกษตรสำหรับระบบฟาร์มอัจฉริยะในประเทศ โดยยกระดับเทคโนโลยีการผลิตและเครื่องจักรกล การเกษตรให้สูงขึ้นด้วยการวิจัยและพัฒนา พร้อมทั้งสร้างและกำหนดคุณภาพมาตรฐานของสินค้า เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร และ (๕) ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ การประยุกต์ใช้ข้อมูลจากดาวเทียม และเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากการประยุกต์ใช้ระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างยั่งยืนให้กับภาคเกษตร ทั้งการสร้างฐานข้อมูลการเพาะปลูก ระดับประเทศ การจัดการด้านชลประทาน ทะเล และชายฝั่ง รวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

๑.๕ เกษตรแปรรูป

ปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งนวัตกรรมจากภูมิปัญญา ในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร สามารถนำไปใช้ประโยชน์และแปรรูปได้อย่างหลากหลาย ทั้งในรูปแบบอาหาร เช่น อาหารที่ให้คุณค่าเฉพาะ (Functional food) และเครื่องดื่มสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สารที่ให้ประโยชน์เชิงหน้าที่ (Specialty food ingredients) และอาหารทางการแพทย์ (Medical food) และรูปแบบที่มีโชอาหาร เช่น ผลิตภัณฑ์ เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ เป็นต้น อันเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าไทยเชิงสร้างสรรค์ในการ ส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรพรีเมียมสู่ตลาดโลก โดย (๑) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรชั้นสูงที่มีคุณค่า เฉพาะ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่มีความหลากหลาย ด้วยการต่อยอดผลงานจากสถาบันวิจัยสู่ การผลิตเชิงพาณิชย์ (๒) ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรขั้นต้น ให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง เช่น น้ำมันรำข้าว การผลิตโปรตีนจากพืช การทำเนื้อเทียม (Cultured meat) ผลิตภัณฑ์จากเห็ดหาวาน ผลไม้แปรรูป และอาหารทะเลแปรรูป เป็นต้น (๓) ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น หมอนย่างพารา เครื่องสำอาง เกสรภัณฑ์ อาหารเสริม และอาหารสัตว์ เป็นต้น (๔) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการ สร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ เพื่อป้องกันการปลอมปน การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย การติดตาม ผลิตภัณฑ์ในระหว่างการขนส่ง รวมถึงยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เช่น บรรจุภัณฑ์ที่ บอกระดับความสุกในผักและผลไม้ได้ โดยใช้เทคโนโลยี ripeSense packaging เป็นต้น ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าทาง การตลาดให้แก่สินค้า และ (๕) ส่งเสริมการสร้างแบรนด์ และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๒. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

อุตสาหกรรมและบริการไทยต้องพร้อมรับมือและสร้างโอกาสจากความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการปฏิวัติ อุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ หรือ “the 4th Industrial Revolution” หลังจากการเปลี่ยนแปลงทางด้าน อุตสาหกรรมที่เกิดจากพลังงานไอน้ำในยุคที่ ๑ การผลิตสินค้าจำนวนมากโดยใช้สายการผลิตและพลังงาน ไฟฟ้าในยุคที่ ๒ มาจนถึงการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคที่ ๓ และการก้าวเข้าสู่ยุคที่ ๔ ที่เป็นผลของการหลอมหลอมเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีทางกายภาพ เช่น ยานยนต์ ไร้คนขับ เทคโนโลยีการพิมพ์แบบสามมิติ หุ่นยนต์ และวัสดุศาสตร์ ฯลฯ เข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วเป็นวงกว้างและลึกซึ้งทั้งระบบอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพื้นฐานโครงสร้างอุตสาหกรรมและบริการ โดยสร้างอุตสาหกรรมและ บริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี แห่งอนาคต เพิ่มบุคลากรที่มีทักษะและความรู้ตามความต้องการของตลาด สร้างระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการ ที่เหมาะสม และสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอย่างยั่งยืน

๒.๑ อุตสาหกรรมชีวภาพ

สร้างประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อต่อยอดจากภาคเกษตรไทยและมุ่งสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงพลังงานชีวมวล โดย (๑) เพิ่มสัดส่วนอุตสาหกรรมชีวภาพที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ได้แก่ ชีวเคมีภัณฑ์ วัสดุชีวภาพ อาหารเสริม เวชสำอาง วัคซีนชีวเภสัชภัณฑ์ (Biopharmaceuticals) และสารสกัดจากสมุนไพร (๒) เพิ่มการผลิตและส่งเสริมการใช้พลาสติกชีวภาพ แพลงของเหลือทิ้งจากเกษตรและอุตสาหกรรม ให้เป็นสารเคมีและพลังงานชีวภาพที่มีมูลค่า (Biorefinery) โดยใช้ประโยชน์จากวัสดุชีวมวล เช่น เศษไม้ ขยะ และวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร ในการผลิตพลังงานไฟฟ้าอย่างคุ้มค่า เพื่อลดปัญหาโลกร้อน และสร้างรายได้แก่เกษตรกรเพิ่มมากขึ้น (๓) เน้นการวิจัยและพัฒนา และนำผลงานวิจัยมาใช้ในเชิงพาณิชย์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนให้ความสำคัญกับระบบนวัตกรรมแบบเปิด (Open innovation) เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพได้เร็วขึ้น (๔) สร้างและพัฒนา รวมทั้งจัดหาบุคลากรที่มีทักษะความรู้ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมชีวภาพอย่างเพียงพอทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมชีวภาพ รวมทั้งสร้างความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และสถานศึกษา ในการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพ และ (๕) ปกป้องทรัพย์สินอันมีค่าของประเทศ ทั้งสิ่งมีชีวิตและข้อมูลสิ่งมีชีวิตทั้งในรูปแบบคลังเก็บรักษาชีวพันธุ (Biobank) และรูปแบบข้อมูลพันธุกรรมระดับจีโนม (Genome) รวมถึงกลไกการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

๒.๒ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร

อาศัยความเชี่ยวชาญด้านบริการการแพทย์ของไทยเพื่อสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในประเทศเพื่อรองรับความต้องการใช้บริการการแพทย์ที่จะเพิ่มมากขึ้นทั้งจากสังคมผู้สูงอายุ และความต้องการการแพทย์ที่เพิ่มขึ้นจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำไปสู่ศูนย์กลางอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ โดย (๑) พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครอบคลุมการผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ การผลิตอวัยวะเทียม การผลิตเวชภัณฑ์และครุภัณฑ์การแพทย์ การผลิตเภสัชภัณฑ์ซึ่งรวมถึงชีวเภสัชภัณฑ์ และการให้บริการการแพทย์ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง (๒) ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีการแพทย์ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับคนไทย เช่น การสร้างและปลูกถ่ายอวัยวะเทียม หุ่นยนต์การแพทย์ การรักษาตามลักษณะพันธุกรรมด้วยจีโนมิกส์ (Genomics) และการแพทย์แม่นยำ (Precision medicine) เป็นต้น (๓) นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในบริการการแพทย์ เพื่อลดต้นทุนการรักษาพยาบาล ยกกระตักการให้บริการการแพทย์อย่างมีคุณภาพ และสร้างความมั่นคงให้กับระบบสาธารณสุขของไทย เช่น การแพทย์ทางไกล (Telemedicine) วิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data science) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence: AI) เป็นต้น (๔) เชื่อมโยงอุตสาหกรรมทางการแพทย์และบริการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ เพื่อเป็นศูนย์กลางการส่งเสริมและดูแลสุขภาพและรักษาผู้ป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ และ (๕) สร้างและพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ให้สามารถเรียนรู้การใช้และพัฒนาเทคโนโลยีในการรักษาและจัดหาค่าบริการในด้านต่างๆ ที่ต้องการอย่างเพียงพอ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกรชีวการแพทย์ บุคลากรปัญญาประดิษฐ์ และบุคลากรด้านหุ่นยนต์การแพทย์ เป็นต้น

๒.๓ อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์

เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์เป็นพลังที่จะเปลี่ยนโลก ในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมและบริการ ครอบคลุมระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of Things: IoT) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของภาคเศรษฐกิจไทยทั้งระบบ สร้างแพลตฟอร์ม (Platform) สำหรับเศรษฐกิจในอนาคต และเพิ่มคุณภาพชีวิต

ให้กับประชาชน โดย (๑) สร้างอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนประเทศไทย และส่งเสริมการลงทุนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนไทย และบริษัทชั้นนำของโลก ในอุตสาหกรรมเหล่านี้ เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตและการวิจัยและพัฒนา (๒) สร้างความตระหนักและให้ความรู้แก่ประชาชน และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ สำหรับภาคการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างนวัตกรรม และดำเนินธุรกิจใหม่ๆ เช่น บริการภาครัฐ (Digital government) ฟินเทค (Fintech) เศรษฐกิจแบ่งปัน (Sharing economy) และบริการที่อาศัยเทคโนโลยี บล็อกเชน (Blockchain) เป็นต้น (๓) ผลักดันให้ผู้ประกอบการได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมในระดับสากล และสร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเพื่อขยายธุรกิจไทยในอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล ปัญญาประดิษฐ์ ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะให้ครอบคลุมตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่าระดับโลก (๔) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีของผู้ประกอบการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาต่างๆ และสนับสนุนการใช้ข้อมูลเปิด (Open data) ที่ไม่กระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ในการศึกษา การวิจัยและพัฒนา และการต่อยอดทางธุรกิจ (๕) สร้างและพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะความรู้เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ รวมทั้งอุตสาหกรรมและบริการที่ใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญจากทั่วโลกให้มาทำงานในไทย ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงและรวดเร็วของเทคโนโลยี เช่น การส่งเสริมฝึกอบรมให้มีทักษะในการประกอบอาชีพใหม่ๆ เป็นต้น

๒.๔ อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์

ด้วยตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย ส่งผลให้ไทยมีความได้เปรียบอย่างมาก ในการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์ การเป็นฐานการผลิตของภูมิภาคเพื่อการส่งออกสู่ตลาดโลก และศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาค จึงต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อลดต้นทุนทางด้านโลจิสติกส์ ในขณะเดียวกันการเพิ่มมูลค่าจากการเป็นศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์ พร้อมทั้งส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการที่เกี่ยวข้อง เช่น การให้บริการซ่อมบำรุงอากาศยาน และการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และดาวเทียม เป็นต้น โดย (๑) ส่งเสริมการสร้างศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ระดับภูมิภาค และเชื่อมต่อกับเครือข่ายโลจิสติกส์ของโลก (๒) ผลักดันการเปลี่ยนผ่านของอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ระบบไปสู่อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าอัจฉริยะ ส่งเสริมเทคโนโลยีและพัฒนาอุตสาหกรรมระบบกักเก็บพลังงาน รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนที่เน้นการวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยี (๓) พัฒนาอุตสาหกรรมการบินและอวกาศเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมและบริการที่เกี่ยวข้องโดยยกระดับบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน และการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน ซึ่งจะต่อยอดไปยังชิ้นส่วนยานอวกาศในที่สุด และสนับสนุนการลงทุนด้านบริการดูแลรักษาและซ่อมแซมอากาศยานเพื่อขยายตลาดบริการดูแลรักษาและซ่อมแซมอากาศยาน ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับการบินและอวกาศ (๔) ส่งเสริมและพัฒนาการขนส่งรูปแบบใหม่ เช่น โดรน ไฮเปอร์ลูป (Hyperloop) เป็นต้น ที่สอดคล้องกับบริบทของไทยในอนาคต รวมทั้งอุตสาหกรรมและบริการที่เกี่ยวข้อง (๕) พัฒนาศูนย์กลางที่มีทักษะความเชี่ยวชาญตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมการบินและอวกาศ และบริการโลจิสติกส์ อำนวยความสะดวกสำหรับบุคลากรผู้เชี่ยวชาญต่างชาติให้เข้ามาทำงานในไทย และจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษา และสนับสนุนให้อุตสาหกรรมยานยนต์ การบิน และอวกาศ และโลจิสติกส์ ตลอดจนหน่วยงานกำกับดูแลได้รับมาตรฐานสากล และสร้างร่วมมือในการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ

๒.๕ อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ของโลกอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ทั้งความมั่นคงด้านภัยพิบัติ ด้านไซเบอร์ ด้านพลังงาน และด้านการป้องกันประเทศ ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายของประเทศต่างๆ ที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกันมากขึ้น ทำให้มีการค้าสินค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ก่อให้เกิดการแข่งขันและโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง จึงควรพัฒนาอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศไทยที่มีศักยภาพ เพื่อลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ และพัฒนาต่อยอดเป็นอุตสาหกรรมส่งออกต่อไป โดย (๑) ต่อยอดพัฒนาอุตสาหกรรมความมั่นคงด้านต่างๆ จากอุตสาหกรรมของประเทศไทยที่มีความเข้มแข็งอยู่แล้ว เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านต่าง ๆ และเทคโนโลยีที่มีประโยชน์ในบริบทด้านความมั่นคงและเชิงพาณิชย์ ตลอดจนพัฒนาบุคลากรทางด้านวิจัยและพัฒนา การออกแบบ และการผลิต เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศไทย (๒) พัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงระบบการเตือนภัย การเตรียมตัวรับภัยพิบัติ และการให้ความช่วยเหลือระหว่างและหลังเกิดภัยพิบัติ (๓) สร้างอุตสาหกรรมที่ส่งเสริมความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ เพื่อลดผลกระทบจากภัยคุกคามไซเบอร์ (Cyber threats) ต่อเศรษฐกิจและสังคม และปกป้องอธิปไตยทางไซเบอร์ (Cyber sovereignty) เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติจากการทำธุรกิจดิจิทัล (๔) เพิ่มสัดส่วนอุตสาหกรรมพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ควบคู่กับการลดสัดส่วนอุตสาหกรรมพลังงานจากฟอสซิล ให้มีความสมดุลและเกิดความมั่นคงสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านพลังงาน ตลอดจนพัฒนาอุตสาหกรรมด้านพลังงานที่มีมูลค่าเพิ่มและอุตสาหกรรมเทคโนโลยีพลังงานใหม่ (๕) พัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศ รวมทั้งการผลิตยุทโธปกรณ์และยุทธภัณฑ์ทางการทหาร ไปพร้อมกับอุตสาหกรรมที่เป็นเทคโนโลยีสองทาง (Dual-use technology)

๓. แม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก

ประเทศไทยจะต้องรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ตั้งจุดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง มุ่งพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย และใช้ประโยชน์จากข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจและความหลากหลายของการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ โดยการสร้างและใช้ประโยชน์จากบิ๊กดาต้า (Big data) รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการส่งเสริมการตลาด การอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว การดูแลความปลอดภัยและการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวให้เอื้อต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและเศรษฐกิจต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะโดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เพื่อกระจายโอกาสในการสร้างรายได้ไปสู่ชุมชนและเมือง (Local tourism) อย่างทั่วถึงและยั่งยืน และพัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไทยกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค (Regional tourism) เพื่อการเป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างประทับใจตลอดการท่องเที่ยวจนเกิดการท่องเที่ยวซ้ำและแนะนำต่อ

๓.๑ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

ส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดย (๑) ส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านการสร้างและพัฒนาสินค้าและบริการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ความคิดสร้างสรรค์ และทุนทางวัฒนธรรม อาทิ อาหารไทย (Food) ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) รวมทั้งสื่อสร้างสรรค์ ผ้าไทยและการออกแบบ

ตามสมัยนิยม (Fashion) เทศกาล ประเพณี และความเชื่อ (Festival and Faith) เช่น เทศกาลบั้งไฟพญานาค เทศกาลผีตาโชน ประเพณีวิ่งควาย ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น ศิลปะการต่อสู้ของไทย (Fighting) และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เช่น การจัดมหกรรมกีฬานานาชาติ การเป็นเจ้าของกีฬาในระดับโลก เป็นต้น (๒) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยว การทำการตลาด และการบริหารจัดการสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต เพื่อให้การท่องเที่ยวไทยมีเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ พร้อมทั้งมีการคุ้มครองและปกป้องด้านทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อการป้องกันการลอกเลียนแบบ (๓) ผลักดันให้เมืองประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ ได้รับการขึ้นทะเบียนด้านการอนุรักษ์ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ก้าวสู่เมืองที่ได้รับการยอมรับในเวทีสากล อันนำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์ และการจัดทำแผนพัฒนาเมืองและแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่น (๔) ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามฤดูกาลและตามศักยภาพของพื้นที่ เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย เป็นต้น และ (๕) ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาคน โครงสร้างพื้นฐาน และระบบนิเวศที่เอื้อต่อการเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

๓.๒ ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ

สร้างแรงดึงดูดและสิ่งจูงใจให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ โดยส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการจัดประชุมและนิทรรศการนานาชาติของโลก (Meeting Incentive Convention and Exhibition : MICE) เนื่องจากไทยมีความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การเดินทางเพื่อประกอบธุรกิจและการท่องเที่ยว ทั้งยังมีความพร้อมด้านการบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดย (๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ระบบขนส่ง ระบบดิจิทัลเพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่ออำนวยความสะดวกทั้งในการเดินทางเข้ามาเพื่อการประชุมและการสร้างความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างกัน (๒) ส่งเสริมการขยายพื้นที่จุดหมายปลายทางของพื้นที่การจัดประชุมและนิทรรศการ และการพักผ่อนระหว่างประชุมจากเมืองหลักสู่เมืองอื่นที่มีศักยภาพของไทย รวมถึงสร้างพื้นที่หรือช่องทางการจัดแสดงผลงานรูปแบบต่างๆ ทั้งการจัดแสดงผลงานจริงและในรูปแบบเสมือนจริง (๓) ส่งเสริมให้การพักผ่อนระหว่างการประชุมเป็นการจูงใจและต่อยอดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่เน้นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนการสนับสนุนการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นที่ไทยมีศักยภาพและเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น เพื่อให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจร่วมกัน และ (๔) สร้างรูปแบบและจูงใจการเดินทางเข้ามาประกอบธุรกิจและการท่องเที่ยวด้วยการอำนวยความสะดวกและมาตรการสนับสนุนต่างๆ อาทิ มาตรการจูงใจทางภาษี สิทธิพิเศษในการเข้าเมือง การลดขั้นตอนและกระบวนการขออนุญาต เป็นต้น (๕) สร้างความพร้อมของธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่ธุรกิจ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก บริการโลจิสติกส์ สถาบันเทรนนิ่ง เป็นต้น

๓.๓ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย

ผสาน “ศาสตร์” และความชำนาญของการดูแลรักษาด้วยภูมิปัญญาไทย กับ “ศิลป์” และความละเอียดอ่อนในการให้บริการแบบไทย เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์ โดย (๑) ยกกระดับมาตรฐานธุรกิจบริการด้านการส่งเสริมสุขภาพและการเสริมความงามสู่ตลาดระดับสูง อาทิ ธุรกิจสปาและบริการเสริมความงาม ธุรกิจนวดแผนไทย ธุรกิจโยคะ ธุรกิจดูแลผู้สูงอายุ และสถานพักผ่อนเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพและการผ่อนคลาย โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ การให้บริการตามแบบความเป็นไทย (Thainess) ที่โดดเด่นในระดับสากล (๒) สร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเส้นทางน้ำพุร้อน (๓) ยกกระดับมาตรฐานธุรกิจบริการด้านการแพทย์ทางเลือก

โดยผสมผสานองค์ความรู้จากเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่เข้ากับองค์ความรู้และภูมิปัญญาดั้งเดิมของไทย เช่น การนวดประคบ การรักษาโรคด้วยสมุนไพร เป็นต้น และผลิตบุคลากรด้านแพทย์แผนไทยและบริการเชิงสุขภาพอื่นที่มีทักษะภาษา และได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพให้เพียงพอต่อทิศทางของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (๔) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางการตลาดของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์ของไทย ให้เป็นที่รับรู้ในระดับโลก และ (๕) ส่งเสริมการจัดการนำเที่ยวเชิงสุขภาพครบวงจรที่เชื่อมโยงกับการแพทย์แผนปัจจุบัน เช่น บริการตรวจสุขภาพและทันตกรรมระหว่างการท่องเที่ยว การพักผ่อนระหว่างสัปดาห์ ความงาม เป็นต้น

๓.๔ ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ

ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสำราญทางทะเลและชายฝั่ง และเป็นแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมลุ่มน้ำที่มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น เนื่องจากไทยมีจุดเด่นด้านแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำที่สวยงาม และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวผ่านการแข่งขันชมธรรมชาติ การร้อยเรียงเรื่องราวประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต วัฒนธรรมไทย ตามเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ ทั้งเรือสำราญและเรือยอร์ช ตามชายฝั่งทะเลทั้งอันดามันและอ่าวไทย เกาะ แก่ง ที่สวยงาม รวมทั้งการท่องเที่ยวตามแม่น้ำลำคลอง นำไปสู่ศูนย์กลางท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ โดย (๑) ปรับบทบาทของท่าเรือในประเทศจากท่าเรือแวะพักเป็นท่าเรือหลัก (๒) มุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของท่าเรือ มารีน่า และท่าเทียบเรือให้ได้มาตรฐาน และการบริหารจัดการท่าเรือทั้งในเรื่องความสะดวก และการจัดการความปลอดภัยของท่าเรือและมารีน่าที่ได้มาตรฐานสากล ตลอดจนตามแม่น้ำลำคลองในบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาและลำน้ำอื่นที่สำคัญ ในแต่ละภูมิภาค (๓) ส่งเสริมการเชื่อมโยงระบบเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ทั้งการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำให้เชื่อมต่อการเดินทางทางบกและทางอากาศให้มีความสะดวกรวดเร็ว รวมทั้งสร้างให้เกิดเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ (๔) จัดทำระบบฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวทางน้ำ นำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจกับกระบวนการตรวจคนเข้าเมืองที่มีประสิทธิภาพ และพัฒนาบุคลากรทุกภาคส่วนให้มีความพร้อม และ (๕) ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปะการัง ชายหาด คุณภาพน้ำ เป็นต้น โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของพื้นที่การท่องเที่ยว

๓.๕ ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

ใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ เพื่อการขยายการท่องเที่ยวของไทยและภูมิภาคไปพร้อมกัน ผ่านการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวไทยกับภูมิภาค (Regional tourism) ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ โดย (๑) จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างประเทศ เช่น เส้นทางจตุรร่วมทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ที่เน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงและส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเส้นทางทางบก ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศระหว่างกันในภูมิภาค และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีที่จะทำให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนร่วมกัน เช่น เส้นทางการท่องเที่ยว ไทย-ลาว-กัมพูชา ไทย-ลาว-เมียนมา และไทย-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย เป็นต้น (๒) ส่งเสริมการทำการตลาดร่วมกันในเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ (๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในประเทศ ให้เหมาะสมกับศักยภาพและบริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อรองรับการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกับต่างประเทศ และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน รวมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติและทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม (๔) ใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวให้เอื้อต่อผลิตภัณฑ์ชุมชน รวมทั้งอุตสาหกรรมและบริการต่อเนื่อง เพื่อขยายโอกาสในการสร้างรายได้ไปสู่เมืองและชุมชนเพิ่มจากการท่องเที่ยวของประเทศ และ

(๕) ส่งเสริมการขยายธุรกิจและการทำตลาดท่องเที่ยวของไทยในต่างประเทศ โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และแอปพลิเคชันต่างๆ ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวรูปแบบใหม่

๔. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

โครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทยในการก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจอาเซียน และเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญของภูมิภาคเอเชีย (Asia's super corridor) ในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและรุนแรง โครงสร้างพื้นฐานจะครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้าน โครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและพลวัตทางกฎหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก

๔.๑ เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ

เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมระดับภูมิภาคจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปยังเอเชียได้อย่างไร้รอยต่อ โดยมีไทยเป็นจุดเชื่อมโยงหลักของการคมนาคมให้เป็นระเบียบเศรษฐกิจแห่งเอเชีย เพื่อเป็นศูนย์กลาง การคมนาคมขนส่ง การกระจายสินค้า การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว สอดรับกับการพัฒนา การเชื่อมโยงกับกลุ่มเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค เช่น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Economic Cooperation: GMS) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มแม่น้ำอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) และ เส้นทางสายไหมศตวรรษที่ ๒๑ ของจีน (One belt One road) เป็นต้น โดย (๑) พัฒนาโครงข่ายคมนาคม และโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่อรองรับการขนส่งของภูมิภาค โดยให้ความสำคัญกับการขนส่งทางน้ำและระบบรางมากขึ้น (๒) พัฒนาและบูรณาการการใช้สนามบินหลักในส่วนกลาง เช่น สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินดอนเมือง และสนามบินอุตะเถา และสนามบินในส่วนภูมิภาคให้สอดคล้องกับการเชื่อมโยงโครงข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศมากขึ้น (๓) วางโครงข่ายเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงสู่เมืองหลักของภูมิภาคอย่างไร้รอยต่อ เพื่อรองรับการเพิ่มจำนวนของเมืองและการขยายเมือง และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น โครงข่ายรถไฟความเร็วสูง เป็นต้น (๔) พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะสมัยใหม่และ สิ่งอำนวยความสะดวกภายในเมืองให้มีความเชื่อมโยงกัน และส่งเสริมระบบขนส่งสมัยใหม่ รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีระบบขนส่งสาธารณะให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และ (๕) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ให้มีมาตรฐานเดียวกัน และสร้างความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกันในภูมิภาคให้ง่ายและสะดวกมากที่สุด เช่น พิธีการศุลกากรร่วมกัน และการขนส่งสินค้าหลายรูปแบบ เป็นต้น

๔.๒ เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ

สร้างศูนย์กลางเศรษฐกิจและนวัตกรรมแห่งใหม่ในส่วนภูมิภาคคู่ขนานกับการเติบโตของ กรุงเทพฯและปริมณฑลโดยยกระดับจังหวัดสำคัญของไทย ส่งเสริมการพัฒนาในเชิงพื้นที่ พัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาเมือง และสร้างเมืองเศรษฐกิจเฉพาะด้านเพื่อส่งเสริมการสร้างคลัสเตอร์ของเกษตรอุตสาหกรรม และบริการภายใต้ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมซึ่งมีมหาวิทยาลัยแต่ละภูมิภาค สถาบันการศึกษาท้องถิ่นเป็นแรงขับเคลื่อน โดย (๑) พัฒนาเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ให้มีความพร้อมทางโครงสร้างพื้นฐานที่จะทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและนวัตกรรม

พัฒนาเมืองและส่งเสริมการท่องเที่ยว (๒) พัฒนาเขตเศรษฐกิจตะวันตกเพื่อเชื่อมโยงกับเมียนมาและเอเชียใต้ ทั้งทางด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว และเชื่อมต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (๓) ยกกระดับจังหวัดสำคัญเป็นเมืองเศรษฐกิจประจำภาค เพื่อเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจในแต่ละภาคที่เชื่อมต่อกับเมืองเศรษฐกิจอื่นและเศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน และกระจายศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจไปสู่ภาคต่างๆ ของไทย (๔) สร้างเมืองเศรษฐกิจเฉพาะด้านโดยอาศัยความได้เปรียบที่แตกต่างกันของแต่ละจังหวัด ซึ่งช่วยส่งเสริมการพัฒนาคลัสเตอร์ของเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เช่น เมืองศูนย์กลางยางพารา (Rubber city) เมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis) เมืองสมุนไพร เป็นต้น และ (๕) ส่งเสริมและพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ เพื่อให้เมืองเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ดึงดูดการลงทุนใหม่ โดยการส่งเสริมให้เมืองเป็นเจ้าของจัดเทศกาศความคิดสร้างสรรค์ วัฒนธรรมระดับสากล โดยให้ความสำคัญกับการใช้มหาวิทยาลัย ในแต่ละภูมิภาค และสถาบันการศึกษาท้องถิ่น ขับเคลื่อนองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม เพื่อให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจในแต่ละภาค

๔.๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่

ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีทางด้านกายภาพ เทคโนโลยีดิจิทัล และเทคโนโลยีชีวภาพ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกอย่างลึกซึ้ง การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศจึงให้ความสำคัญกับการสร้างศักยภาพของคนและสังคมในการนำประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลมาใช้อย่างทั่วถึง รวมถึงการสร้างความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรม และการใช้พลังงานจากแหล่งที่มาที่ยั่งยืนอย่างเพียงพอสำหรับความต้องการใช้ที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต โดย (๑) สนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมในการร่วมสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมจากภาคเอกชน มหาวิทยาลัย และหน่วยงานวิจัยหรือมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก เพื่อสร้างและถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นพื้นฐานและเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ปัญญาประดิษฐ์ หุ่นยนต์ บิ๊กดาต้า อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ เทคโนโลยีควอนตัม นาโนเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวภาพ วัสดุศาสตร์ เป็นต้น เพื่อการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้จริง ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ทั้งในภาครัฐและเอกชน (๒) สร้างระเบียงทางควอนดิทัล (Digital super corridor) และเสริมสร้างความรู้และโอกาสในการเข้าถึงโครงข่ายบรอดแบนด์หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยมีรูปแบบการเชื่อมโยงด้านดิจิทัลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในระดับสากลทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงการวางกรอบในการจัดการทรัพยากรที่เกี่ยวกับสเปกตรัมที่เพียงพอในราคาที่ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ มีการสนับสนุนธุรกิจแบบแพลตฟอร์ม ที่ทำให้เกิดการสร้างงานบริการในโลกดิจิทัลใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานบริการและบริหารของภาครัฐและเอกชน และสร้างความมั่นคงในการเชื่อมโยงเครือข่ายดิจิทัลเชื่อมต่อกับโลก (๓) สนับสนุนและเร่งรัดการนำวิทยาศาสตร์ข้อมูล ปัญญาประดิษฐ์และหุ่นยนต์ และการออกแบบที่คำนึงถึงผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง (Human-centered design) มาใช้ในภาคการผลิตและบริการ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันมุ่งสู่ Intelligence for all เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลหลากหลายแหล่ง เช่น ข้อมูลเปิด ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง เป็นต้น ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเพิ่มศักยภาพคนในสังคมด้วยการเข้าถึงความรู้ เครื่องมือบนพื้นฐานของธรรมาภิบาลข้อมูล ซึ่งครอบคลุมความปลอดภัยไซเบอร์ ความมีจริยธรรม และการไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (๔) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกให้มากขึ้น บริหารจัดการพลังงานอย่างบูรณาการทั้งระบบ และการสร้างโครงข่ายพื้นฐานที่รองรับการใช้พลังงานในรูปแบบต่างๆ สำหรับสนับสนุนภาคการผลิตและบริการในอนาคต เช่น อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล เป็นต้น รวมทั้งกำหนดโครงสร้างการใช้พลังงานในภาคการขนส่งให้ใช้พลังงานทางเลือกและพลังงานทดแทนมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart grid) (๕) สร้างและรวบรวมผู้ทรงความรู้ (Brainpool) ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของภาครัฐ มหาวิทยาลัย และหน่วยงานวิจัยในประเทศ ผ่านการสร้างแรงจูงใจ

ต่างๆ เพื่อให้มีความพร้อมกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต รวมทั้งการสร้างผลงานที่ช่วยให้ผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างเต็มที่

๔.๔ รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

ดำเนินกรอบนโยบายการเงินและการคลังที่ยืดหยุ่นที่พร้อมรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจจากปัจจัยภายในและภายนอก และพัฒนานโยบายให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก และการดำเนินธุรกิจในอนาคต เพื่อให้เศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพเหมาะสำหรับการดำเนินและลงทุนทางธุรกิจ เชื่อมโยงการค้าการลงทุนของไทยกับต่างประเทศ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นชาติการค้าในอนาคต และสนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างสมดุล โดย (๑) สร้างภูมิคุ้มกันให้เศรษฐกิจไทยท่ามกลางความผันผวนของเศรษฐกิจโลก โดยสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและการเงินชุมชน ขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนเพื่อเปิดตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ เพื่อร่วมมือกันในการพัฒนาจากการผลิตไปสู่ตลาดเพื่อส่งเสริมการเป็นชาติการค้าอย่างครบวงจร (๒) รักษาความยั่งยืนทางการคลัง เพื่อสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจอย่างมั่นคงและยั่งยืน ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณเชิงรุก เชิงยุทธศาสตร์และเชิงพื้นที่ (๓) เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บรายได้ภาครัฐ ขยายฐานภาษี และดำเนินการจัดเก็บภาษีรายการใหม่ให้ครอบคลุมบริบททางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนเพิ่มการเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการเติบโตของท้องถิ่น (๔) รักษาเสถียรภาพการเงิน เพื่อสร้างภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนและการดำเนินธุรกิจ โดยดูแลเสถียรภาพระบบการเงินและเสถียรภาพราคา โดยมีกรอบการดำเนินนโยบายการเงินที่โปร่งใสและยืดหยุ่น ส่งเสริมให้กลไกตลาดการเงินทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ภาครัฐและเอกชนมีเครื่องมือพร้อมป้องกันความเสี่ยง และมีกลไกเชิงสถาบันในการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินในภาพรวมได้อย่างครอบคลุม และ (๕) ส่งเสริมประสิทธิภาพของระบบการเงิน ส่งเสริมการแข่งขันระหว่างผู้ให้บริการทางการเงินด้านต่างๆ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการทางการเงิน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกลางทางการเงิน ปรับปรุงกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างนวัตกรรมในภาคการเงินและการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน

๔.๕ สร้างพลวัตทางกฎหมาย

เพิ่มพลวัตทางกฎหมายเพื่อสร้างกฎระเบียบที่เป็นธรรมและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยปรับปรุงกฎระเบียบให้อำนวยความสะดวกต่อการดำเนินธุรกิจและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดย (๑) มีกฎระเบียบที่รักษาการแข่งขันที่เป็นธรรมให้ครอบคลุมทั้งธุรกิจทั่วไปและธุรกิจเฉพาะ มีองค์กรบังคับใช้กฎหมายที่เป็นอิสระ และมีประสิทธิภาพ (๒) ปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัย และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เช่น การใช้ระบบนำร่องเพื่อทดลองสำหรับกฎระเบียบสำหรับเทคโนโลยีใหม่ๆ (Sandbox) และมีความพร้อมในการเจรจาจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรีกับนานาประเทศในอนาคต พัฒนากลไกคุ้มครองการลงทุน และการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐและเอกชน (๓) มีกรอบกฎหมายที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ เช่น การจัดตั้งและฟื้นฟูธุรกิจได้อย่างสะดวกรวดเร็ว การอำนวยความสะดวกในการนำเข้าส่งออกสินค้าและบริการ กฎหมายล้มละลาย เป็นต้น เน้นการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจในทางปฏิบัติมากกว่าการให้สิทธิประโยชน์ และมีกฎหมายที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจใหม่ๆ รวมทั้งยกเลิกกฎหมายและกฎระเบียบที่ล้าสมัย (๔) เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย และปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศ รวมทั้งมีการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม (๕) เร่งสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านกฎหมายที่เท่าทันพลวัตการเปลี่ยนแปลงทางการค้าการลงทุนและการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งเร่งสร้างบุคลากรให้มีทักษะและความรู้

ด้านการค้า กฎหมาย และการเจรจาต่อรองระหว่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหามาตรการกีดกันทางการค้า และสร้างอำนาจการต่อรองของไทยในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

๕. สร้างนักรบเศรษฐกิจยุคใหม่

สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชน หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งเกษตรกร ให้เป็นนักรบเศรษฐกิจยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันที่มีอัตลักษณ์ชัดเจน โดยมีนวัตกรรมใน ๓ ด้าน คือ นวัตกรรมในการสร้างโมเดลธุรกิจ นวัตกรรมในเชิงสินค้าและบริการ และนวัตกรรมในเชิงกระบวนการผลิตและบริการ พร้อมทั้งเป็นนักรบการค้าที่เข้มแข็งที่จะนำไปสู่การสนับสนุนการเป็นชาติการค้า (Trading nation) มีความสามารถในการเข้าถึงตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นผู้ประกอบการที่ “ผลิตเก่ง ขายเก่ง” หรือ “ซื้อเป็น ขายเป็น” บริการเป็นเลิศ สามารถขยายการค้าและการลงทุนไปต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการประกอบการอย่างมีธรรมาภิบาล

๕.๑ สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ

สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด สามารถบริหารจัดการธุรกิจและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดย (๑) สร้างและพัฒนาทักษะ องค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจในยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง รวมทั้งทักษะในการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการวางแผนธุรกิจและสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงทางธุรกิจได้ ไปพร้อมกับการวางรากฐานการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีทักษะและจิตวิญญาณในการประกอบการ (๒) ส่งเสริมผู้ประกอบการในการสร้างนวัตกรรม เพื่อสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการ และนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอนาคต ตลอดจนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๓) สร้างทักษะพื้นฐานจำเป็นและความถนัดที่แตกต่างและหลากหลาย (Multiliteracy) ของแรงงาน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและธุรกิจรูปแบบใหม่ในอนาคต (๔) สนับสนุนผู้ประกอบการในการสร้างและพัฒนาสินค้าและบริการให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคและสามารถเชื่อมโยงการผลิตกับผู้ประกอบการรายใหญ่ โดยสร้างระบบและกลไกที่ทำให้เกิดความเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการผลิต การขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อลดต้นทุนและให้ผลผลิตออกสู่ตลาดอย่างสม่ำเสมอ และ (๕) ส่งเสริมการรวมกลุ่มให้เกิดคลัสเตอร์ที่เข้มแข็ง ผู้ประกอบการสามารถเกื้อหนุนและเชื่อมโยงกันทั้งในแนวตั้งและแนวนอน เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดที่สูงขึ้น และลดต้นทุนการผลิตลง โดยการพัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในกลุ่มของตน

๕.๒ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน

ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของผู้ประกอบการ โดย (๑) จัดหาแหล่งเงินทุนและสนับสนุนให้มีช่องทางทางการเงินที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ (๒) พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง เพื่อตอบสนองความต้องการที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม (๓) ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินด้วยต้นทุนที่เหมาะสม โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (๔) พัฒนาระบบประเมินมูลค่าทรัพย์สินในรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจในการขอสินเชื่อของผู้ประกอบการ และ (๕) มีระบบการประเมินความน่าเชื่อถือทางเครดิต (Credit worthiness) และระบบการรู้จักลูกค้า (Know your customer: KYC) ที่สะดวกมากขึ้น โดยใช้ประโยชน์จากข้อมูล

ทั้งด้านการเงินและที่มีใช้การเงิน เพื่อเป็นข้อมูลบ่งชี้สถานะและประวัติด้านเครดิตประกอบการพิจารณาของสถาบันการเงินหรือตลาดทุน

๕.๓ สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด

สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศตามระดับศักยภาพการประกอบการ โดย (๑) สนับสนุนผู้ประกอบการให้มีอัตลักษณ์และแบรนด์ที่เด่นชัดรวมทั้งพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพและมีความแตกต่าง เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงตลาดต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดต่างประเทศ รวมทั้งแพลตฟอร์มในการแสดงผลงานของธุรกิจสร้างสรรค์ (๒) ให้ความสำคัญกับการผลิตโดยใช้ตลาดนำที่คำนึงถึงความต้องการของตลาดโดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูง (๓) สนับสนุนช่องทางการตลาดและการชำระเงินรูปแบบใหม่ โดยการสร้างตลาดออนไลน์ แอปพลิเคชันและช่องทางใหม่รองรับไลฟ์สไตล์ของคนในอนาคต เช่น ดิจิทัลแบงก์กิ้ง (Digital banking) กระเป๋าเงินดิจิทัล (Mobile wallet) ออนไลน์บุ๊กกิ้ง (Online booking) เป็นต้น (๔) สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงตลาดจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้มากขึ้น และ (๕) พัฒนาศูนย์กระจายสินค้าที่มีมาตรฐานในทุกภูมิภาคของไทย และพัฒนานวัตกรรมกระจายสินค้าโดยการพัฒนาระบบการให้ทันสมัยด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมและธุรกิจในอนาคต

๕.๔ สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล

อนาคตของโลกไร้พรมแดนคือการแข่งขันบนฐานข้อมูล จึงต้องสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และเป็นข้อมูลที่ทันสมัย เพื่อการวางแผนธุรกิจ โดย (๑) สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและบิ๊กดาต้าผ่านระบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาและสร้างธุรกิจใหม่ (๒) สร้างและพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลผู้ประกอบการ เพื่อเป็นช่องทางหลักในการให้ข้อมูลและคำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการ และเป็นแหล่งรวมที่ปรึกษาทางธุรกิจ (๓) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกัน โดยเป็นข้อมูลที่มีความทันสมัยและต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมต่อการพัฒนาผู้ประกอบการ (๔) สนับสนุนการสร้างและพัฒนาแพลตฟอร์มกลางทั้งในด้านการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด ที่ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ร่วมกันในการวางแผนธุรกิจในอนาคต เพื่อลดต้นทุนของทั้งภาครัฐและเอกชน และ (๕) สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ทำงานร่วม (Co-working space) สำหรับผู้ประกอบการ เพื่อลดต้นทุนและเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนนวัตกรรมและเชื่อมต่อธุรกิจระหว่างกันอีกทางหนึ่ง

๕.๕ ปรับบทบาทและกลไกภาครัฐ

ปรับบทบาทและกลไกภาครัฐให้เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการประกอบการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำธุรกิจ โดย (๑) บูรณาการกลไกภาครัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการได้ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน (๒) ยกกระดับการอำนวยความสะดวกการให้บริการภาครัฐแก่ภาคธุรกิจ โดยเน้นประเด็นการเริ่มต้นธุรกิจ การขออนุญาตต่างๆ การจดทะเบียนทรัพย์สิน การได้รับสินเชื่อ การคุ้มครองผู้ลงทุน การชำระภาษี และการค้าระหว่างประเทศ (๓) พัฒนาโครงสร้างและระบบคุณภาพของชาติ ทั้งระบบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ระบบมาตรฐานวิชาชีพ ระบบทดสอบ และระบบรับรองคุณภาพ ให้มีประสิทธิภาพ รองรับภาคการผลิตและบริการ รวมทั้งการสร้างและพัฒนาศูนย์ทดสอบกลางสำหรับสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม และศูนย์ตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการในระดับสากล โดยให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินการมากขึ้น (๔) สร้างระบบและศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการให้มีความ

เป็นอัจฉริยะ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และให้คำปรึกษาทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมของภาคการผลิตและบริการทั้งในระดับส่วนกลางและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการจัดการพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีขั้นสูงให้มีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และ (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการทำธุรกิจอย่างเกื้อหนุนกันระหว่างผู้ประกอบการที่มีขนาดและศักยภาพต่างกัน โดยมีระบบจูงใจให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการพัฒนาร่วมกัน

โดยสรุป ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มุ่งสู่เศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่าและขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ความหลากหลายทางชีวภาพ อัตลักษณ์ ทunesทางวัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ ควบคู่ไปกับการพัฒนาองค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัลในการเพิ่มผลิตภาพการผลิตและยกระดับภาคการผลิตและบริการ อันเสมือนเป็นการสร้างความเข้มแข็งและเฉียบคมบนฐานความสามารถของคนไทยและประเทศไทย โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเป็นการหยั่งรากผลแห่งการพัฒนาที่ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” อย่างไรก็ตาม ภายใต้บริบทโลกและไทยซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและบางกรณีไม่อาจคาดการณ์ได้ ในท้ายที่สุดแล้ว ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คือการติดอาวุธแห่งศักยภาพพร้อมกับการเสริมเกราะป้องกันภัยในเวทีโลก ซึ่งจำเป็นต้องมีการประเมิน ทบทวน และปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างเป็นพลวัต เพื่อให้ไทยมีความสามารถในการแข่งขันที่แข็งแกร่งและโดดเด่นในระดับสากลอยู่ตลอดเวลา

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑